

el
bú

*el gust per
la lectura*

Curs 2014-2015

1r i 2n d'ESO

**EL MISTERI DEL
CARRER DE LES
GLICINES**

Núria Pradas

Guia de lectura
Dossier de l'alumne

1714 / 2014

El Gust per la Lectura
Curs 2014-2015 - 1r i 2n d'ESO
Novel·la negra i de misteri

El misteri del carrer de les Glicines

Núria Pradas

Material elaborat per:
Sebastià Bennasar

Departament d'Ensenyament
Subdirecció General de Llengua i Plurilingüisme
Servei d'Immersion i Acolliment Lingüístics

Octubre de 2014

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Compartir 3.0 de Creative Commons. Se'n permet còpia, distribució i comunicació pública sense ús comercial, sempre que se n'esmenti l'autoria i la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual que la que regula l'obra original.

La llicència completa es pot consultar a:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/deed.ca>

ÍNDIX

PRESENTACIÓ	4
PROPOSTA D'ACTIVITATS	5
ABANS DE LLEGIR	
Activitats sobre el gènere	5
Activitats per fer prediccions sobre el contingut	7
Activitats per despertar el gust per la lectura del llibre	8
TOT LLEGINT	
Bloc 1, capítols 1 a 5	12
Bloc 2, capítols 6 a 20	14
Bloc 3, capítols 21 a 25	18
DESPRÉS DE LLEGIR	
Activitats per compartir la lectura	19
Per saber-ne més. Petites investigacions	21
BIBLIOGRAFIA	23
ANNEXOS	
Annex 1. La novel·la negra i policíaca, una breu introducció	25
Annex 2. Reportatge sobre el club de lectura dels mossos d'esquadra	26
Annex 3. Les hemeroteques digitals	28

PRESENTACIÓ

Aquesta guia de lectura versa sobre el llibre *El misteri del carrer de les Glicines*, de l'autora Núria Pradas. La novel·la, publicada per l'editorial Bambú el 2006, es pot circumscriure al gènere de la novel·la negra, tot i que també té connexions amb el gènere de la novel·la de misteri i d'intriga (de fet, en aquesta guia usarem principalment per referir-nos a aquesta obra l'etiqueta de novel·la de suspens).

Pradas va néixer al setembre de 1954 a Barcelona i és llicenciada en filologia catalana (1980). Ha treballat en el món de l'ensenyament i a partir de 1995 va començar a escriure. Fins al moment ha publicat més de cinquanta llibres, sobretot per al públic infantil i juvenil. Darrerament publica els seus llibres també en castellà.

El dossier de l'alumne s'estructura de la manera següent:

- **Abans de llegir.** L'apartat té l'objectiu de familiaritzar el lector amb el llibre que té a les mans. Es tracta d'analitzar la informació que ens proporcionen la portada, la contraportada, la il·lustració; en definitiva, les parts externes del llibre. També es pretén buscar connexions amb possibles coneixements previs de l'alumnat sobre l'autor, l'obra o la temàtica.
- **Tot llegint.** Conté activitats per facilitar la interpretació del text. S'estructuren per blocs de capítols i inclouen activitats entorn de l'argument i dels recursos estilístics.
- **Després de llegir.** Les activitats que hi apareixen pretenen fomentar la reflexió sobre la forma i el contingut de l'obra escollida i el foment de la creativitat de l'alumnat. També es fan connexions amb àrees no lingüístiques i es donen pautes per al debat i la posada en comú d'impressions.

Al llarg del dossier es pretén potenciar la interacció entorn de la lectura. Per això, encara que no sempre s'especifiqui, moltes de les activitats es poden fer oralment.

PROPOSTA D'ACTIVITATS

ABANS DE LLEGIR EL MISTERI DEL CARRER DE LES GLICINES

ACTIVITATS SOBRE EL GÈNERE

1. Llegiu la informació que trobareu a l'[Annex 1](#) i a continuació contesteu aquest qüestionari:

- a) Qui es considera el pare de la novel·la criminal? I el de la novel·la negra?
- b) Qui va ser l'autor que va escriure la primera novel·la negra en català?
- c) Com es diuen els protagonistes de les novel·les negres juvenils d'Andreu Martín?

Les activitats que us proposam s'agrupen en tres apartats:

- Activitats que fareu abans d'encetar la lectura.
- Activitats que fareu durant la lectura, aturant-vos després de cada grup de capítols.
- Activitats que fareu després d'haver llegit el llibre.

El nostre objectiu és que primer descobriu les expectatives que us pot generar *El misteri del carrer de les Glicines* i que després de llegir-lo comproveu si eren encertades o no.

2. Empleneu aquest quadre amb l'ajut de la informació de l'[annex 1](#):

Any	Autor	Novel·la o personatge	Pregunta que se'ns planteja
1841		El misteri del crim del carrer Morgue	Qui és el criminal?
1887			
1929	Dashiell Hammet		
1954	Rafael Tasis		
1987	Andreu Martín i Jaume Ribera		

3. **Activitat escrita i oral.** En aquesta activitat us demanarem que mantingueu un debat amb arguments i explicacions racionals.

Escriviu en un full les respostes a aquestes preguntes. A continuació, lliureu el full al vostre professor:

- Què us suggereix la paraula “misteri”?
- Trobar la paraula “misteri” al títol d'un llibre us anima a llegir-lo?
- Quines altres paraules en el títol us animen a llegir el llibre?
- Quins altres llibres de misteri heu llegit?
- En conclusió, us interessen les novel·les de misteri?

4. En el debat anterior heu demostrat que teniu una opinió formada sobre les novel·les de misteri. Ara us proposem que recomaneu una novel·la de misteri als vostres companys.

Podeu seguir aquest esquema:

El llibre es titula....

Tracta de...

Us el recomano perquè...

ACTIVITATS PER FER PREDICCIONS SOBRE EL CONTINGUT A PARTIR DE LA COBERTA DEL LLIBRE

5. Observau la portada del llibre que llegirem:

- La trobau atractiva? Quins elements visuals us agraden?
- De què penseu que tractarà el llibre?
- Considereu que aquesta coberta explica massa coses del llibre abans de llegir-lo?

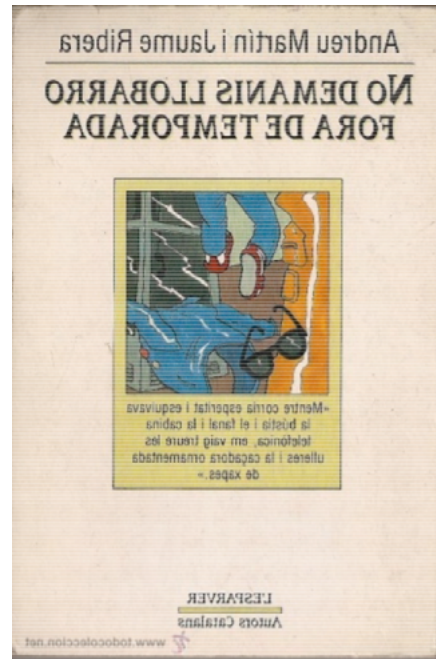
Justificau les vostres respostes.

ACTIVITATS PER DESPERTAR EL GUST PER LA LECTURA DEL LLIBRE

6. Endevinalla.

Ets un bon detectiu? Aquesta portada d'una novel·la d'Andreu Martín i Jaume Ribera està manipulada. Esbrina:

- Quin és el títol del llibre?
- A quina col·lecció pertany?
- Quina editorial l'ha editat?

7. Poseu a prova la vostra capacitat deductiva.

Posau-vos en grups de quatre persones i feis un paperet amb el nom de cada membre del grup. Mirau-vos durant un minut. Agafau un dels paperets. Girau-vos tots esquena contra esquena. Durant tres minuts aneu escrivint en un full el retrat més exacte possible de la persona que us ha tocat descriure.

En acabar el temps poseu-vos cara a cara i llegiu el que heu escrit. Els altres tres components del grup valoraran la vostra descripció basant-se en la precisió del que heu escrit, i així sabreu si sou o no uns bons detectius i podreu aplicar els vostres coneixements detectivescos a la lectura d'*El misteri del carrer de les Glicines*.

<http://www.freedigitalphotos.net/>

8. El test d'abans de començar la lectura:

Si un dia desapareix la teva mascota preferida, què fas?

a) Pensar que ja tornarà i no preocupar-te gaire, ho fa sovint.
b) Buscar-la tot iniciant una investigació com Déu mana.
c) Trucar als Mossos d'Esquadra perquè la busquin ells.

Sents una conversa en veu baixa al menjador de casa i tu...

a) No la sents perquè estàs escoltant música amb els cascs posats.
b) Et quedes quiet a l'escala escoltant a veure què en pots captar.
c) Tornes enrere, no t'agrada ficar-te en les coses dels altres.

Amb qui aniries a veure la nova pel·lícula de lladres i serenos?

a) No hi aniries, no t'interessa gens ni mica.
b) Sol, no vols que res ni ningú et distregui d'una bona estona intentant trobar el culpable abans que s'acabi la pel·lícula.
c) Amb els amics o amb la família, per poder comentar-la després (i per tenir algú de confiança a la vora per si de cas).

A la biblioteca de l'escola hi ha el diari d'avui sobre la taula...

a) No li fas ni cas, ja has llegit el que t'interessava a internet a casa.
b) Vas directament a les notícies de Crònica Negra.
c) T'interessen sobretot les notícies de descobriments científics, o les pàgines de cultura.

A la teva biblioteca personal no hi falten...

a) Els llibres dels grans invents de la humanitat.
b) Els llibres protagonitzats pels grans detectius, com Sherlock Holmes, per exemple.
c) Els llibres recomanats a l'escola.

Ets sol a casa i els gossos de tota la contrada estan bordant...

	a) Lògic, estàs tirant petards després de sopar amb els teus amics.
	b) Surts decidit al carrer a veure què passa.
	c) Comproves que la porta estigui ben tancada i poses música per intentar no sentir els gossos.

Veus un carterista al metro, ¿què fas?

	a) Mirar i esperar que ningú se n'adoni, no vols fer tard.
	b) Sortir corrents i perseguir-lo.
	c) Esperar que algú avisi els de seguretat i els Mossos d'Esquadra.

T'has equivocat d'autobús, ¿quina és la teva reacció?

	a) Continuar fins a la propera parada on hi hagi una parada de metro i fer un canvi.
	b) Gaudir del passeig i fixar-te molt i molt bé en cada un dels llocs desconeguts per on passes. Mai se sap...
	c) Avisar els pares i dir-los que arribaràs tard a dinar.

En un restaurant italià, què demanes?

	a) No vas a restaurants, com a casa enlloc.
	b) Que et deixin veure la cuina per apuntar-te un grapat de receptes.
	c) El mateix que qui t'hi ha portat.

Arriba una nau espacial amb un extraterrestre...

	a) No existeixen les naus espacials ni els extraterrestres. És un bonic somni de diumenge.
	b) Li demanes quines són les seves intencions i l'acompanyes a veure el president de la Generalitat.
	c) Esperes que això no pugui passar en cap cas.

Majoria de respostes A:

Tens la vida ben plantejada i ets autosuficient, però potser per això et convé una mica d'emoció i aventura, com la d'*El misteri del carrer de les Glicines*.

Majoria de respostes B:

La investigació de misteris és la teva vocació oculta: pots fer-te mosso o investigador privat. Sens dubte xalaràs amb *El misteri del carrer de les Glicines*.

Majoria de respostes C:

Potser et cal posar una mica d'emoció a la teva vida i sortir de la protecció del teu entorn. T'hi llances amb *El misteri del carrer de les Glicines*?

TOT LLEGINT EL MISTERI DEL CARRER DE LES GLICINES

PAS A PAS

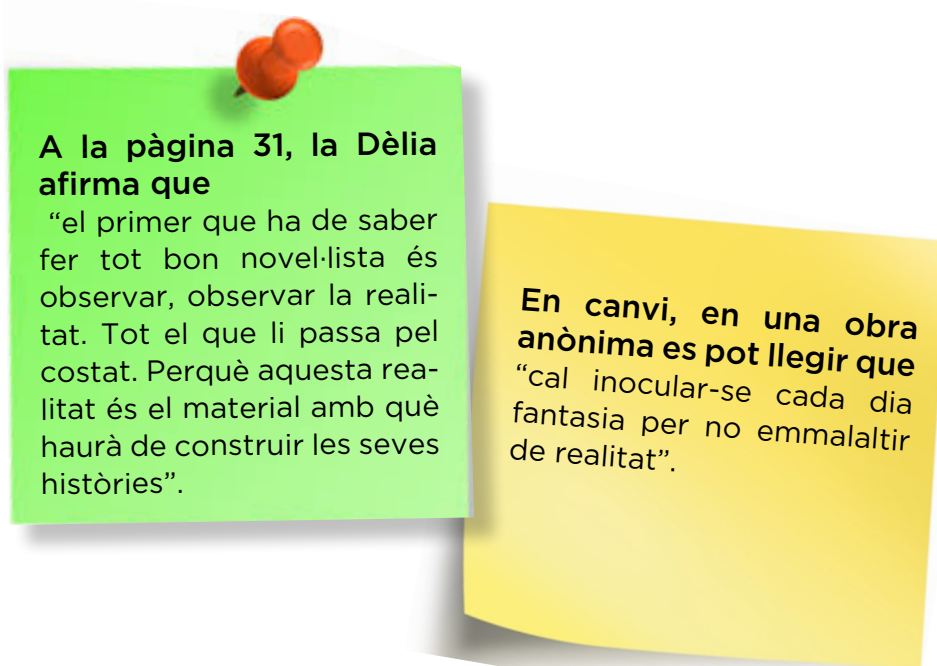
BLOC 1: Capítols 1 a 5

1. Parlem dels personatges, que són, quasi sempre, un dels primers elements que ens crida l'atenció de la novel·la. En aquests primers cinc capítols ja han aparegut els principals, així que ja podeu respondre les preguntes següents:
  - La primera aparició d'en Guillem (pàgines 17 i 18) ve marcada per una descripció clàssica, però es limita als aspectes purament físics del noi. Quins mots utilitza l'autora per fer aquesta descripció?
  - Un cop llegides les descripcions d'en Guillem, d'en Joan Martí i de la Dèlia Torres, quines sensacions de caràcter us transmeten?

		
Guillem (pàgs., 17-18)	Joan Martí (pàgs. 21-22)	Dèlia Torres (pàg. 27)

- En general, quina penseu que és la intenció de l'autora a l'hora de mostrar-nos els seus personatges amb aquestes descripcions físiques?
- Esbrineu com es poden utilitzar els elements físics per fer descripcions en aquest [enllaç](#).
Amb aquestes indicacions, proveu de fer una descripció del vostre personatge de ficció preferit. Ha de ser un personatge conegut. Sortiu davant de la classe i expliqueu-lo. Si aconsegiu que algú de la classe esbrini el nom en menys de dos minuts haureu demostrat que sou molt bons fent descripcions (aquest exercici es pot fer tantes vegades com el professor vulgui).

2. Parlem de la relació de la història amb la realitat:

- Què és per a vosaltres la fantasia? I la realitat?
- Podeu posar exemples de novel·les, contes o pel·lícules on predomini la fantasia?
- I on predomini la realitat?
- Recordeu un element de la novel·la que us sembli producte de l'observació de la realitat (realista) i un que sigui producte de la fantasia de l'escriptora (fantàstic) i esmenteu-los aquí:

Element realista	Element fantàstic

- Amb quina de les dues frases anteriors estau més d'acord? Per què?
- Quan vosaltres escriviu una narració, partiu de la realitat o de la fantasia?

3. La Dèlia comença una relació molt tensa amb la sotsinspectora Rovira.

- Què creus que la provoca? Què t'ho fa pensar?
- Com creus que acabarà aquesta relació?

BLOC 2: Capítols 6 a 20

4. Una de les sensacions que tenen els habitants del barri en parlar del casalot és por.
- Has sentit desassossec en llegir aquest fragment de la novel·la? En quin moment?

Mike (2009). A Potential Haunting. Font: [Flickr](#)

- Com creieu que l'autora ha aconseguit crear aquesta sensació de desassossec? Llegiu aquestes descripcions i marqueu-hi els elements que contribueixen a fer por o incomodar el lector:

La "casa" era, en realitat, un vell casalot mig derruït, l'escenari ideal per filmar-hi una pel·lícula de por. Una reixa, que en altres temps devia haver tancat la casa amb elegància i grandesa, mostrava ara les ferides que el temps, la pluja i l'oblit li havien infligit.

De sobte, un soroll de la casa la va fer alçar-se d'un bot. Tenia els músculs tensos, els sentits alerta. Van passar uns quants segons en què l'únic que va sentir va ser el soroll del silenci, aquell maleït silenci que es ficava ben endins de l'oïda i provocava neguit.

La força del vent augmentava i cada racó del vell casalot es lamentava amb pena: els finestrons xerricaven, les portes espetegaven. En Guillem va pujar el primer graó [...] va pujar el segon graó, el tercer... La porta de la casa es va obrir deixant entreveure els secrets de les tenebres.

A quina conclusió heu arribat? Completeu la frase:

Els elements que fa servir l'autora per crear sensació de desassossec són, sobretot,.....

5. A la pàgina 94 hi ha reproduïda una suposada notícia d'un diari de 1968.

«Barcelona, 15 de juny de 1968.

El fill del banquer i home de negocis Damià Serra, desaparegut quan sortia de la feina el passat divendres 2 de juny, segueix sense donar senyals de vida.

Malgrat que la família ha ofert una substanciosa recompensa a qui pugui aportar alguna pista sobre aquesta desaparició, fins ara es continua sense tenir-ne notícies. Fonts de la policia treballen sobre la hipòtesi, encara per comprovar, que el jove va ser vist per darrera vegada prop de la plaça de la Font, al popular barri d'Horta».

- Què explica aquesta notícia?
- Creieu que la informació que s'hi escriu és adequada? Per què?
- Creieu que la informació està redactada de forma clara? Per què?

■ Intenteu reescriure la notícia de manera adequada i objectiva.

6. Els mitjans de comunicació de masses (ràdio, televisió, premsa en paper o digital) ens aporten informacions molt importants per saber com rutlla el món. Així ens relacionem amb el que ens envolta.

Quina relació teniu vosaltres amb els diaris?

- Quin diari llegiu habitualment a casa vostra?

.....

- El llegiu:

en paper		per internet	
----------	--	--------------	--

- Sabeu per què la vostra família llegeix aquest diari i no un altre?

Perquè estan d'acord amb el punt de vista del diari.	
Per la llengua en què està escrit.	
Perquè és un diari gratuït.	
Altres:	

- Si no en llegeixen cap, expliqueu per què penseu que no ho fan:

- Tu llegeixes diaris?

Sí		No	
----	--	----	--

- Quines notícies t'interessen més? Per què?

Política nacional		Política internacional	
Ciència		Cultura	
Esports		Espectacles	
Cartellera		Passatemps	
Altres:			

- Creieu que la informació dels diaris és **fiable** i **objectiva**?

Sí		No	
----	--	----	--

- Després de respondre aquesta pregunta, compareu aquestes dues portades, que corresponen a dos diaris, un de Madrid i un de Barcelona, del dia 12 de setembre de 2014.

- De quin fet informen les portades d'aquests dos diaris? Es tracta de la mateixa notícia?
- Quin missatge es treu de cadascun?
- Per què pensem que aquests dos diaris informen d'una manera tan radicalment diferent d'un mateix fet?
- Aquesta comparació confirma la vostra opinió sobre la fiabilitat i objectivitat de la informació periodística? Justifiqueu-la amb les vostres paraules.

BLOC 3: Capítols 21 a 25

Aquest bloc inclou els capítols de la novel·la que desenvolupen la resolució del cas, és a dir, el **desenllaç**.

7. El capítol XXIV explica la sortida a l'exterior de la casa de la Dèlia.
- Com està narrada?
  - Quin tipus de verbs hi predominen?
  - Com és el tipus de frases?
  - La narradora decideix escriure el fragment d'aquesta manera per algun motiu concret. Amb aquesta decisió, creieu que la narradora accelera el ritme de la narració o l'alenteix?
  - Curiosament no hi ha cap diàleg, com ho valoreu?

8. L'estil d'aquest fragment respon al que l'autora vol transmetre. Analitzem-lo en aquesta activitat:

- Relaciona amb fletxes els elements de les dues columnes

Verbs d'acció

Alentiment de la narració

Diàleg

Presència dels personatges

Frases curtes

"Passen" coses

Oracions subordinades

Ritme trepidant

9. Al final de la pàgina 133, el narrador explica que la Dèlia "va riure amb una riallada sonora, alegre com unes castanyoles".

L'expressió "alegre com unes castanyoles" correspon a una frase feta.

- Què creus que vol dir?
- Per què les castanyoles estan alegres?
- L'expressió és un castellanisme. Com es diu en un català més genuí?
- Fes un petit recull de frases fetes catalanes. N'hi ha prou amb 3 o 4. Pots demanar col·laboració a la teva família.

- .....
- .....
- .....
- .....

- Explica al teu company el sentit d'alguna de les frases fetes que has recollit.

DESPRÉS DE LLEGIR EL MISTERI DEL CARRER DE LES GLICINES

ACTIVITATS PER COMPARTIR LA LECTURA

1. Us proposem que, amb l'ajut de les qüestions següents, desenvolueu un debat sobre la novel·la un cop n'hagueu acabat la lectura.

- *El misteri del carrer de les Glicines* destaca, des del punt de vista estilístic, per unes frases curtes on predominen en moltes ocasions els verbs que impliquen acció. Creus que això demostra riquesa o pobresa de l'escriptura o cap de les dues coses?
- Creieu que el llibre pot tenir alguna possibilitat de passar al llenguatge audiovisual? Se'n podria fer alguna pel·lícula o curtmetratge? Veieu habitualment sèries o pel·lícules d'investigació criminal? Si és que sí, per què us agraden?
- Fixem-nos per un moment en els aspectes més purament literaris d'aquest llibre, i sobretot en els personatges. Heu aconseguit sentir-vos identificats amb algun d'ells? Amb quin i per què? Si no heu aconseguit identificar-vos amb cap dels personatges del llibre explicau als vostres companys per què penseu que no heu pogut connectar-hi.
- La Núria Pradas ha decidit fer que la majoria dels personatges d'*El misteri del carrer de les Glicines* siguin femenins. Creieu que aquesta decisió és casual o bé respon a un pla de l'autora ben pensat i decidit? Creieu que és una manera de lluitar a favor de la igualtat de la dona?
- La Dèlia Torres vol ser escriptora i assegura que ha fet cursos en alguna escola d'escriptura. Com penseu que treballa un escriptor?
- Hi ha algú de vosaltres que vulgui ser escriptor? Podeu explicar als vostres companys per què us agradaria?
- En la introducció hem vist que la novel·la de gènere negre es caracteritza de forma essencial perquè conté una bona dosi de crítica social (en la novel·la de suspens estan una mica més dissimulats). Penseu que aquests elements són presents en aquesta obra? En què es nota?

Tot sovint es diu que la lectura és una activitat individual. I és cert. Però un dels majors gaudis és poder comentar i compartir determinats aspectes d'un llibre amb els altres lectors que també l'han llegit. Això és perfectament possible en l'entorn d'una aula i afavoreix una comprensió integral del llibre, perquè cadascuna de les interpretacions de cada lector ajuden a fer-se una idea global de l'obra.

Podem reflexionar sobre l'ofici d'escriure a partir d'aquest [fragment](#) de la pel·lícula *Descubriendo a Forrester*.

2. La novel·la negra es caracteritza per un acusat realisme (tot i que de vegades els detectius reben unes pallisses espectaculars i, en lloc d'estar dues setmanes a l'hospital, al cap d'una hora estan corrent com una daina...) i per l'escenari eminentment urbà. En aquest sentit, creus que *El misteri del carrer de les Glicines* s'ajusta als cànons de la novel·la negra o de suspens?

- És realista o té elements de fantasia? Esmenta un element que et sembli realista i un que et sembli producte de la fantasia de l'autora.
  - L'acció es desenvolupa en una ciutat o en un ambient rural?
3. Al final del llibre tot acaba bé, però, i a la vida real?
Llegiu aquesta [notícia](#) sobre les sectes a Catalunya i comentau-la amb els vostres companys a classe.

PER SABER-NE MÉS. PETITES INVESTIGACIONS

La novel·la de suspens i de misteri, i molt especialment la que després derivarà en la novel·la negra, es caracteritza, com hem vist a la introducció, per una forta presència de crítica social. A *El misteri del carrer de les Glicines* també en tenim mostres significatives. A continuació proposem diversos temes d'ampliació, que tenen com a objectiu remarcar aquest vessant de crítica social.

1. EL COS DELS MOSSOS D'ESQUADRA

El principal personatge secundari del llibre és una mossa d'esquadra que ha arribat a sotsinspectora. Però en realitat, què sabeu dels mossos d'esquadra i de com s'organitzen?

- En grups de quatre persones prepareu una presentació sobre el cos de policia de Catalunya explicant com s'organitza tant territorialment com internament i destacant quins són els aspectes que més us sorprenen dels Mossos. Investigau la seva història.
- Podeu trobar informació sobre els Mossos d'Esquadra a la [Viquipèdia](#).

Mossa d'Esquadra.
Font: [Wikimedia Commons](#).

2. ELS CLUBS DE LECTURA

Els Mossos d'Esquadra sovint se'ns apareixen com homes i dones d'acció i ens costa imaginar-los dedicats a la lectura, però en canvi són uns grans lectors de novel·la negra. En alguns casos alguns mossos i policies també es dediquen a escriure (Víctor del Àrbol, Rafa Melero, Joan Miquel Capell...). Fins i tot, com s'explica a l'[Annex](#), tenen un club de lectura propi dedicat a la novel·la negra.

Club de lectura Torrente Ballester. Font: [Wikimedia Commons](#).

- Sabeu què és un club de lectura i com funciona? Moltes de vegades els organitzen les biblioteques. Aneu a la biblioteca més propera a casa vostra i pregunteu si n'hi ha i com funciona, i entrevistau algun usuari d'aquest servei. També podeu fer una cerca per Internet per localitzar biblioteques on hi hagi clubs de lectura. Aquí en teniu un [exemple](#): un club de lectura de novel·la negra. Organitzeu un club de lectura sobre *El misteri del carrer de les Glicines*.

3. EL MASCLISME

Però no totes les notícies vinculades amb els mossos d'esquadra són bones, i a la novel·la la Núria Pradas ens mostra el cos com un reducte de masclisme important, com si la presència de la sotsinspectora Rovira, a qui anomenen la Barbi policia, fos molesta.

- Us heu trobat amb casos de masclisme evidents?
- Creieu que en els cossos policíacs i en el militar hi ha més masclisme que en altres àmbits de la vida?
- Investigau els sous que guanyen homes i dones per fer la mateixa feina i comparau-los. Us pot ajudar aquest enllaç: http://sociedad.elpais.com/sociedad/2013/02/18/actualidad/1361209773_829503.html. És una prova de masclisme?
- D'altra banda, creieu que encara hi ha feines on és complicat veure-hi una dona? Quines? I en el cas d'un home? Per què penseu que és així? El llenguatge n'és una prova: per què creieu que no diem mai "l'home de la neteja" ni "la dona del temps"?

4. EL COMERÇ TRADICIONAL

A la pàgina 88 l'autora fa la descripció d'una botiga "de les de tota la vida".

- Què enteneu per "una botiga de tota la vida"? Penseu que és el mateix que s'entén a la novel·la?
- En queden al vostre entorn? Com són, què hi venen?
- Si us és possible, entrevisteu els propietaris d'alguna d'aquestes botigues i presentau l'entrevista als vostres companys.

Interior del Colmado Quílez de Barcelona.
Font: [Wikimedia Commons](#).

Dipòsit de l'Hemeroteca de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.
Font: [Wikimedia Commons](#).

5. LES HEMEROTEQUES

En un moment donat, la Dèlia decideix anar a l'hemeroteca a consultar els diaris antics.

- Actualment, consultar diaris antics és més senzill. Coneixeu les hemeroteques digitals? Les d'alguns diaris són gratuïtes.
- Feu un article (per penjar al blog de l'aula o per imprimir) sobre les hemeroteques digitals: què són, quina funció tenen, com s'utilitzen. Per il·lustrar-ho buscau una notícia que us cridi l'atenció del dia que vau néixer. I una del mateix dia cent anys abans.
- Per fer aquest exercici podeu consultar la informació de l'[Annex 3](#).

BIBLIOGRAFIA

Llibres

BENNASAR, Sebastià. *Pot semblar un accident*. Barcelona: Meteora, 2011.

COMA, Xavier. *Temes i autors de la novel·la negra: De la Sèrie Noir a la Cua de Palla*. Barcelona: Edicions 62, 1994.

MARTÍN, Àlex. *Catalana i criminal*, Palma: Documenta Balear, 2006.

Recursos en xarxa

Sobre la novel·la negra contemporània és molt recomanable el blog de la professora de la UB Anna Maria Villalonga, *A l'ombra del crim*, amb una immensa quantitat de ressenyes i articles: <http://alombradelcrim.blogspot.com.es/>

També és clau el directori negre de la Biblioteca La Bòbila, de l'Hospitalet de Llobregat: <http://generenegre.blogspot.com.es/>

ANNEXOS

ANNEX 1

La novel·la negra i policíaca, una breu introducció

Segurament molts de vosaltres heu llegit o vist alguna obra de gènere negre (aquelles on hi ha un crim i la investigació per trobar l'assassí), però no deveu saber que aquest gènere té un origen concret: el 1841, quan el senyor Edgar Allan Poe va escriure *El misteri del carrer de la Morgue*. Començava el que en denominam la novel·la criminal, on inspectors de policia o investigadors privats aconseguen esbrinar qui era el responsable de crims, robatoris i altres maldats.

Font: pixabay.com

En pocs anys aquesta literatura va aconseguir un nivell molt elevat i, així, el 1887 va néixer un personatge que tots coneixeu, en Sherlock Holmes, de la ploma de Sir Arthur Conan Doyle. Però la novel·la va evolucionar i el 1929 es va publicar la primera novel·la negra de la història, *Collita Roja*, de Dashiell Hammett. Ara, a més a més de saber qui era el criminal també ens preguntàvem per què allò havia pogut passar en una societat concreta.

I a casa nostra? Doncs tot i que abans de la Guerra Civil hi va haver algunes provatures, va ser Rafel Tasis qui el 1954 va publicar la primera novel·la negra, *La Bíblia valenciana*. I des de llavors l'han conreat autors ben diversos i d'arreu dels territoris de parla catalana.

Potser algun d'aquests autors el coneixeu de llegir-lo, perquè també varen escriure per a joves: és el cas de Jaume Fuster, que va publicar *Anna i el detectiu*, o de l'incombustible Andreu Martín, que juntament amb Jaume Ribera va crear el personatge del Flanagan i més endavant el de la Wendy, una moixa d'esquadra ben eixerida.

Sigui com sigui, el que us podem assegurar és que en català no tenim res a envejar a les altres llengües, perquè els nostres escriptors de novel·la negra són molt bons i si cal matar maten.

[Retorn a la guia didàctica](#)

ANNEX 2

Reportatge sobre el club de lectura dels Mossos d'Esquadra fet per Anna Punsí el Sant Jordi de 2014

Al club de lectura de Mossos no hi ha càrrecs, som lectors només.

ANNA PUNSÍ. Hi ha un club de lectura de novel·la negra els participants del qual parlen el mateix idioma. Són mossos d'esquadra i troben en aquestes novel·les de vegades una font d'inspiració, i d'altres, una manera d'evadir-se del dia a dia.

Van començar a trobar-se l'any 2009. Han llegit i compartit més de 60 novel·les, i en els darrers anys han deixat infiltrar-se en les seves reunions jutges i altres tècnics que treballen amb ells, com ara psicòlegs, metges o advocats. I tot plegat sota la batuta de Paco Camarasa, activista cultural, comissari de la BC Negra, propietari de la llibreria Negra y Criminal i sobretot amant de la novel·la negra i policíaca.

La batuta comença a agitar-se amb precisió. Sobre la taula ovalada de la sala de brífing de la comissaria de Sant Martí o sobre la falda dels lectors hi reposa un títol: *El asesino entre los escombros*, de Cay Rademacher, una trilogia negra situada a l'Alemanya de la postguerra.

Comparteixen les seves impressions durant una hora i mitja llarga, riuen i Camarasa els fa recomanacions literàries. També debaten sobre els crítics: per què alguns llibres passen sense pena ni glòria i en canvi d'altres estan a tots els prestatges.

Els agrada posar-se a la pell dels protagonistes i filen prim quan es tracta d'analitzar si els autors saben de què parlen: "La realitat sempre supera la ficció, aquí la majoria de gent és policia, hi ha gent també de la judicatura. Els llibres passen un filtre extraordinari. Qualsevol error o cosa no ben resolta, aquell autor automàticament és acusat d'estar poc documentat", explica Carles Vallès, sotsinspector dels mossos.

Club de Lectura de Novel·la Negra dels Mossos.
L'home d'esquenes és l'escriptor Jussi Adler-Olsen.

I de vegades els ho poden dir directament a la cara i amb un bon àpat al davant, que sempre és més fàcil. “Una de les coses que fem al club és convidar un dels escriptors que hem llegit aquell mes i així tenim l'oportunitat de preguntar-li coses, d'esbrinar detalls... Pel club han passat Lorenzo Silva, l'Andreu Martín, la Dolores Redondo, Toni Gil i un record especial per l'Agustí Vehí que malauradament ens va deixar l'any passat per culpa d'un càncer”, recorda Vallès.

Porten més de 5 anys de lectura compartida i ara els queda un repte tal vegada més difícil: “Jo tenia moltes ganes d'escriure un llibre entre tots. Alguna vegada havíem dit, escolta, alguna història real nostra, per què no l'enganxem i cadascú fa un capítol? però el dia a dia és complicat i la gent ja piquem atestats per una banda... però és una idea que no descarto”, explica la Comissària Cristina Manresa.

ANNEX 3

Les hemeroteques digitals

Les hemeroteques digitals són un instrument de primer ordre a l'hora de fer investigació en el camp de la història. La premsa del moment dóna una informació molt interessant als investigadors i gràcies als nombrosos projectes de digitalització que s'han fet arreu del món ara és més fàcil que mai poder investigar sobre la premsa i els seus continguts perquè s'estalvien nombrosos viatges i despesa en fotocòpies.

És clar que no tot està digitalitzat i que les nombroses retallades econòmiques en el món de l'ensenyament i de la cultura han paralitzat o endarrerit alguns projectes, però la feina feta és molt notable.

En aquest directori teniu enllaços a les principals hemeroteques digitals del món. Les que fan referència a casa nostra són a la secció Europa o bé a la secció de publicacions seleccionades. I, és clar, abans de veure fins a quin punt són objectives les revistes convé investigar una mica com eren i de quina tendència. Però a partir d'aquí ja podeu triar i remenar. I també us poso l'hemeroteca de La Vanguardia, on podreu trobar amb molta facilitat i de forma gratuïta el diari del dia que vàreu néixer.

<http://documentsforhistory.com/ca/hemeroteques-digitals/>
<http://www.lavanguardia.com/hemeroteca/index.html>

[Retorn a la guia didàctica](#)